

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, August 13, 1980

Nr. 155

RUSAI VILIOJA VOKIECIŲ KANCLERĮ SCHMIDT

PATRIOTINIŲ POLITINIŲ ŽURNALŲ ATSILIEPIMAI APIE VLIKĄ

(Tęsinys)

Varpas 16 numeris (1978-79) paskelbė straipsnį „Naujoji Vyriausioji Lietuvos Išlaivimo Komiteto Vadovybė“, kuriame rašoma:

„Dr. K. Bobelis yra žinomas kaip veiklus principų žmogus. Jis yra atviras ir nenuolaidus oponentams tiems tautiečiams, kurie vienu ar kitu būdu pažeidžia Lietuvos laisvės kovą, kurioje savo veiksmais ar raštais palaikauja okupantų patikėjimus ar kurie nesilaiko išeivijos veiksmų sutartinai priimtų nutarimų dėl santykiavimo su pavergto krašto įstaigomis“.

„Čia ir prasidėjo triukšmas. Čia ir prasidėjo puolimai ant Dr. Bobelio asmens: jis išardys VLIKą, jis sukirs organizacijas, jis reorgas, jis konservatorius, jis šoks ir toks. Triukšmavo frontininkai, liejo pyktį jų draugai skiratininkai, grūdėsi šukiai ir iš vieno kito demokratinio nusistatymo organizacijų atskaldino...“

„Pakitkūnok tuos, kurie išeivijoje siekia numarinti organizuotą Lietuvos laisvės siekimą, — ir būsi apšauktas lietuviškos vienybės skaldytoju, reorgu, atsiliekiu ir t.t.“

„Nežiūrint frontininkų, akiratininkų ir jų idėjų žmonių organizuotos ir atskirų partizanų akcijos, ši kartą daugumą slovejo tvirtai ir nesklypo prieš mažumos reikalavimus, VLIKo Taryba dešimties balsais valdybos pirmininku išrinko dr. Kazi Bobelį ir pavedė jam sudaryti valdybą. Lietuvos laisvės atstatymo reikalas yra per daug rimtas, kad lietuviškos vienybės vardan būtų daromi kompromisai tokiems reikšmingiems ir tokiems asmenims, kurie Lietuvos laisvės kovą dezorganizuoja ar ją laiko nereikalinga organizuoto lietuviškos išeivijos judėjimo dalimi“.

Vedamajame žurnalo redaktoriaus A. Kučys dar aiškiau pasisako: „Išeivijoje vienos srovės žmonės, jų yra „Akiračių“ mėsaraištyje ir JAV LB aktyvistų tarpe, laiko madingu ir pažangiu dalyku pamokslauti apie bendravimo būtinumą su pavergta tauta... Jų bendravimas su pavergta tauta daugiausia apsiriboja su tais, kurie yra sotūs ir patenkinti „komunizmo statyba“. Su laisvos dvasios pavergtaisiais, su pagrindinėje kovojančia tauta jie, paprastai, nieko bendro neturi. Ir kaip turės, jei anieks siūlys nesiliauti prieš tokią galybę... o šioje pusėje — gūžiai tylėti, jei ten kas dėl laisvės liepsnose mirs“.

Rugpjūčio 13: Radegunda, Ipolitas, Elvyra, Tauteris.
Saulė teka 5:57, leidžiasi 7:54.
Oras šiltas, vakare li.

Kaip matome, pagrindinės mūsų politinės grupės — krikščionys demokratai, tautininkai, liaudininkai — tvirtai palaiko VLIKą ir demaskuoja visokius neaiškių tikslų „reformatorius“. Mūsų visuomenė, gausenėms kaip bent kada aukomis Tautos Fondui, irgi aiškiai parodo, kuo ji pasitiki ir ką ji remia. J. B. (Eltos Informacija)

NUOSTOLINGAS URAGANAS

Pirmadienį šiaurės Meksikos kalnuose baigėsi dūkimas vieno iš nuostolingiausių uraganų, vardu Allen. Praeitą antradienį 170 mylių per valandą greičiu jis praužė per Haiti salą, užmušdamas virš 220 asmenų ir sugriaudamas apie 165,000 pastatų. Manoma, kad ten nuostoliai žmonėms bus daug didesni.

Iki šiol gautais duomenimis žuvo 272 asmenys šiose valstybėse bei srityse: Haiti, St. Lucia, Dominikonų respublikoje, Jamaikoje, Gvadelupeje ir Kuboje. Amerikos žemyn — Luisianoje ir Teksas — žuvo 13 asmenų.

ANDERSONAS TIKISI DEMOKRATŲ PARAMOS

NEW YORK, N. Y. — Nepriklausomas kandidatas į Baltuosius Rūmus John B. Anderson tikisi, kad demokratai, priešingai prez. Carteriui, balsuos už jį. Jo kampanijos štabo nariai atidžiai seka, kas dedasi demokratų konvencijoje ir atsargiai kontaktuoja delegatus, norėjusius atsipalaiduoti nuo pirminių rinkimų išpareigojimo.

Daug vilčių yra teikiama į atstovus ir asmenis, palaikiusius sen. Edward M. Kennedy kandidatūrą. Politinių stebėtojų nuomone, po konvencijos bus dar didesnis demokratų partijos skilimas.

IRANO PREMJERU PASKIRTAS ŠIJTŲ SEKTOS GRIEZTAS NARYS

PREZIDENTO NUMATYTO PREMJERO
PARLAMENTAS NEPATVIRTINO

TEHERANAS. — Irano parlamentas pirmadienį patvirtino buvusį gimnazijos mokytoją Mohammad Ali Rajai premjeru. Jis yra 47 m. amžiaus griežto režimo šalininkas, priklausęs šijitų ir dvasiškių dominuojamai Islamo Respublikonų partijai, turinčiai daugumą parlamente. Jį pasiūlė trijų asmenų parlamento nominacijų komitetas, o parlamentas patvirtino 153-2 balsų dauguma pabaigoje švento Ramadan mėnesio. Prezidentas Bani-Sadr premjeru pasiūlytą asmenį parlamentas netvirtino. Ramadan mėnesio paskutinioji diena yra skirta pasigailėjimui. Buvo dedama vilčių, kad parlamentas bei mulla Chomeini pasigailės laikomų įkaitais 52 amerikiečių ir juos paleis, bet vietoj jų paleido iš kalėjimų 460 narkotikų. Premjeras Moha-

Edward Kennedy

Sen. Edward Kennedy, pralaimėjęs mūsų Demokratų partijos konvencijos taisyklių komitete, ten pat pareiškė, kad jis nekandiduos prezidento pareigoms. Jis įsitikino, kad prezidentas Carteris turėjo savo pusę daugumą delegatų. Jis pasveikino prez. Carterį laimėjimu, ir palinkėjo laimėti rinkimus.

SENATORIUS KENNEDY PRALAIMĖJO IR ATSIKĖ KANDIDATUOTI

PARTIJOS VADAI NORI RASTI BENDRĄ KALBĄ,
KAD NEATSKILTŲ KENNEDY ŠALININKAI

New York, N. Y. — Elen. Edv. Kennedy visą laiką pasakojo, kad jis būsių demokratų partijos kandidatas prezidento pareigoms, kad jis pradės partijos konvenciją trumpa kalba kad tai kalbai jis pasiruošė, žadėdamas paminėti paties svarbiausias viso krašto ir demokratų partijos problemas, bet visais reikais pirmadienį labai greitai perdėgė ir sudegė.

Sen. Kennedy galėjo pareikšti ir liūdną žinią iš Illinois delegacijos, Sen. Kennedy norėjo turėti 44 Illinois delegacijos narius, bet viską patikri-

nus, pasirodė, kad 26 nariai perėjo į prez. Carterio grupę. Sen. Kennedy liko su 10 Illinois atstovų. Ten specialiai buvo nuykusi Jane Byrne sen. Kennedy padėti, bet kai paaiškėjo, kad liko toks mažas Illinois elektorių skaičius, pats sen. Kennedy juos atleido. Penki iš jų taip pat pasisakė už prez. Carterį.

Taisyklės nustatyti komitetas

Sen. Kennedy pirmame susidūrimu su demokratų partijos komiteto nariais patyrė, kad taisyklės konvencijoje nustato komitetas, o ne paskirti atvykę delegatai. Sen. Kennedy pasakojo savo draugams, kad jis pradės konvenciją ir pasakys svarbiausią kalbą, bet patyrė, kad komitetas natars, kas kalbės. Jis tuojau pamatė, kad kalbėtoju bus jis.

Sen. Kennedy tuojau pareiškė, kad jis konvencijoje nekalbės, ir kad jis šioje konvencijoje visai nekandidatuos. Jis padėkojo už sprendimą ir tuojau išėjo.

Iš konvencijos salės jis pasikambino prezidentui Carteriui, jį pasveikino kaip laimėtoją konvencijos ir pranešė, kad šioje konvencijoje jis nekandidatuos. Prezidentas dar jį paklausė, kodėl? Sen. Kennedy pasakojo, kas atsitiko su senatoriaus elektoriais iš Illinois. Prezidentas padėkojo už sveikinimą ir paprašė, kad padėtų suvienyti partiją ir laimėti rinkimus.

Kalbą, kurią ruošė sen. Kennedy, pasakė Utah gyvenėjas Udall. Konvencijon priėmė daug atstovų, eina gyvos diskusijos.

DVIKALBES MOKYKLOS KAINUOS \$592 MILIJONUS

WASHINGTON, D. C. — Švietimo departamentas paskelbė, kad naujai sudarytas dvikalbės mokykloms planas apims 16,000 distriktų ir per metus kainuos \$592 milijonus. Mokyklų distrikai yra įpareigoti įvesti dvikalbį mokymą tose mokyklose, kuriuose yra bent 25 mokiniai dviejuose skyriuose. Priešingu atveju federalinė valdžia gali nutraukti visą paramą.

TRUMANAS NEPASITIKEJO SEKRETORIAIS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentui Rooseveltui mirus, viceprezidentas H. Trumanas buvo prisaikdintas prezidento pareigoms. Jis pirmiausia norėjo susipažinti su kabineto nariais. Nebuvo nė vieno, kuris laisvai savo nuomone būtų pareiškęs kabineto posėdyje. — „Padorūs bijojo savo žodį tarti, o kiti tik tai norėjo mane apgaudinti“, — sakė Trumanas.

Iždo sekretorius Henry Morgenthau naujam prezidentui atrodė graukterėjusiu, neturėjusiu jokios nuomonės, o darbo sekretorė Francis Perkins buvo padori moteris, bet buvo ne politikė. Prodingu vyru buvo Henry L. Simon, buvęs krašto apsaugos sekretoriumi.

Prezidentas Trumanas pasiūlykė Jonathanui Daniels, buvusiu prez. Rooseveltto spaudos sekretoriumi. Jam parašė kelis laiškus, kurie iki šio meto buvo nežinomi. Daniels laišku rastį Independence bibliotekoje, kurioje sudėti visi prezidento Trumano dokumentai. H. Trumanas skundėsi, kad jis tapo prezidentu be jokio pasiruošimo, Rooseveltas jo neinformavo.

DETENTĖ ESANTI REIKALINGA EUROPOS PASTOVUMUI

— JAV PAČIOS GINKLUOJASI IR GINKLUOJA
KITUS, — PAREIŠKĖ BREŽNEVAS

BONA, V. Vokietija. — Kol nežinojo, kad Vakarų valstybės New Yorke vyksta pačios aršiausios kovos gerokai apskaldytoje Amerikos demokratų partijoje, aukščiausios Sovietų Sąjungos tarybos pirmininkas Leonidas Brežnevas ir tos pačios Sąjungos premjeras Aleksej Kossyginas stengiasi viliooti V. Vokietijos kanclerį Helmut Schmidtą grįžti į detentės politiką.

Detentės politika tarp Sovietų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos yra pastovios Europos pagrindas, — tvirtina L. Brežnevas, besikreipdamas į Helmut Schmidtą. Panašų pareiškimą vokiečiams padarė ir Aleksej Kossyginas Anksčiau L. Brežnevas siekė detentės su JAV ir kitomis vakarų valstybėmis. Dabar Maskva būtų patenkinta, jeigu pajęgtų atskirti Vakarų Vokietiją nuo kitų Vakarų pasaulio valstybių ir vesti detentės santykiavimą su Sovietais.

Brežnevas buvo pasiūlęs kancleriui Schmidtui naują prekybos sutartį tarp Sovietų Sąjungos ir V. Vokietijos, bet tada kancleris padėjo Brežnevui projektą į šalį ir daugiau jo rankas nepaėmė. Tada kancleris Schmidt paaikšino Brežnevui visų Venecijoje buvusių valstybių vardus, kad jis turi atšaukti savo karo jėgas iš Afganistano. Kancleris Schmidt pasakė ne tik Brežnevui, bet ir visiems Sovietų maršalams, sukviesiems į banketą kanclerio Schmidt pasiklausyti. Tada Brežnevas su Kossyginu dar

Jeigu pavyktų Heneckeriui su šiais svarbiausiais prekybos santykių reikalais, tai tada ir Brežnevas galėtų dar kartą bandyti V. Vokietiją atskirti iš šiaurės Atlanto valstybių sąjungos.

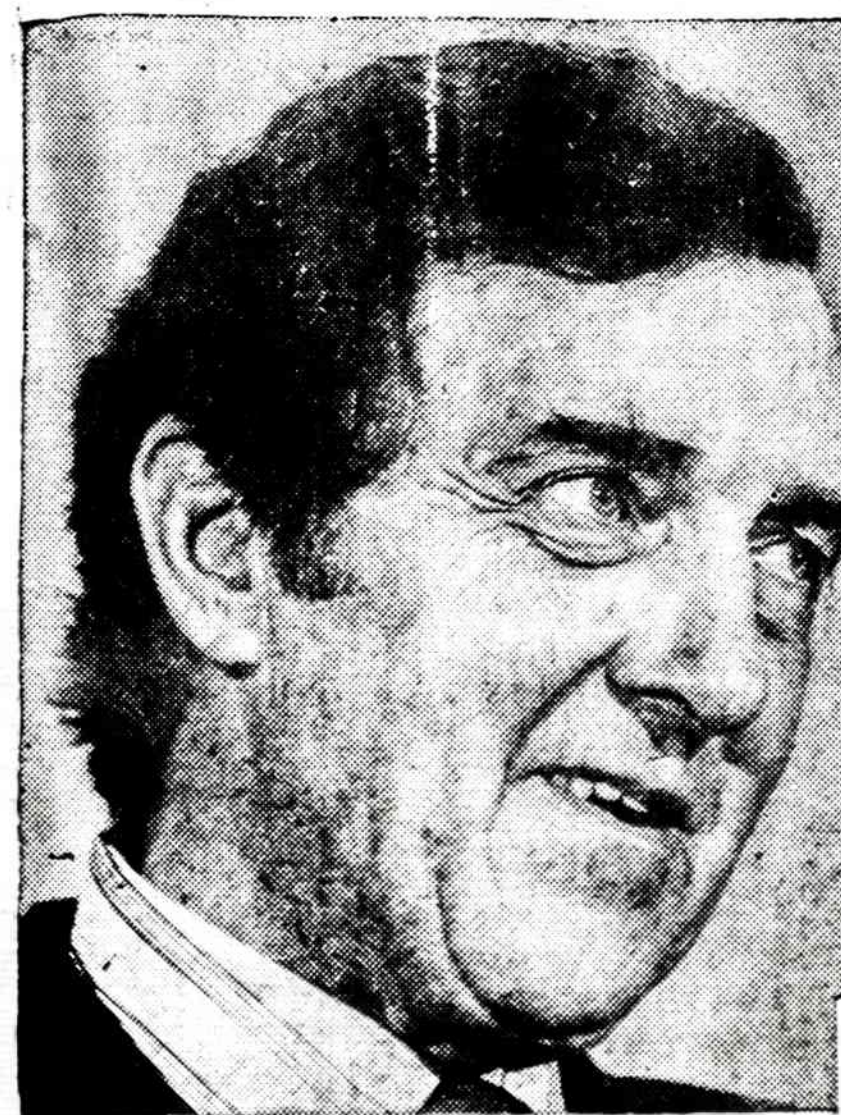
Brežnevas nežino, ar jam pavyks atskirti V. Vokietiją ir š. Atlanto Sąjungos, tai jis nori sutvarkyti santykius tarp Rytų ir Vakarų Vokietijų. Neatgaivinus detentės su Vakarų Vokietija, jis bandys bent per Rytų Vokietiją įsigyti modernių mašin iš Vak. Vokietijos.

— Sirija ir Jordanija prisidėjo prie arabų valstybių sąjūdžio boikotuoti diplomatiniais ir ekonominiais būdais 12 valstybių, neatsiukiančių savo ambasadas iš Jeruzalės.

SOVIETŲ PAŽADAS BEATOMINĖMS VALSTYBĖMS

GENEVA, Šveicarija (UPI) — Pirmadienį prasidėjo turinčių atomines bombas valstybių, pasirašiusių 1970 sutartį neisduoti atominių paslapčių ir neteikti priemonių bei medžiagų valstybėms, galinčioms jas panaudoti netaikingsiems tikslams. Konferencijos pradžioje buvo perskaitytas Sovietų Sąjungos prezidento Leonido Brežnevo pareiškimas, kad Sovietų Sąjunga nepuls atominiais ginklais tų valstybių, kurios tokių ginklų neturi ir nelaiko jų bazių. JAV pareiškė, kad panašų pažadą duos prez. Carteris savo trečiadienio pranešime.

Konferenciją globoja Jungtinės Tautos. Ji tęsis 4 savaites.

Edmund Muskie

Valstybės sekretorius Edmund S. Muskie pirmadienį buvo labai supykęs ant Zbigniew Brzezinskio ir buvo pasiryžęs reikalauti, kad prez. Carteris jį pašalintų. Brzezinskis pasiūlė naujus apsaugos žingsnius, visai neinformavęs Valstybės sekretoriaus. Brzezinskis informavo kitus, bet sekretoriui nieko neprisitarė. Vėliau Brzezinskis atsispašė ir aiškinosi, kad laikas jam neleidęs.

LENKTYNĖS Į ERDVĘ

JAV erdvėlaivis, kuris užkariaus erdves

Čia pas mus Floridoje, Atlanto pakrantėje, Cape Canaveral pusiasalyje yra įrengta John Kennedy vardo erdvėlaivių stotis. Iš šios stoties į erdvę jau yra paleista šimtai įvairiausių erdvėlaivių, spaudoje "satelitais" pavadintų, kurių pagalba šandien naudojasi telefono telegrafo bendrovės žaibo graičiu perduodamos pasikalbėjimus tarp tolimiausių pasaulio kampų. Jų pagalba ir televizijos stotys sekundžių greičiu savo žiūrovams perduoda naujausių įvykių spalvotus paveikslus iš tolimiausių šios žemės šalių. Pagaliau, iš čia, ir keliais dešimt tūkstančių astronautų pakilo į tolimesnes erdves ir net pasiekė mėnulį. Pagaliau, ši stotis čia Floridoje, patraukia didžiulius turistų minias ir šalia "Disney World" yra daugiausia lankoma idomybė.

Prieš dešimt metų šio erdvėlaivių centro kasdieninis gyvenimas virto virė, o šandien, patį gamant, Cape Canaveral pusiasalis yra ramus ir lyg apmirus.

Svečias, užėjęs į stoties direktoriaus Bob Gray istaiga, gali tuojau pastebėti didelę lentą, kurioje stambiomis raidėmis yra atžymėtas 1978 m. kovo m. 11 d. Tą dieną į erdves turėjo pakilti visai naujas erdvėlaivis, paskiriantis erdvę ir, lyg paprastas lėktuvas nusileidęs pusiasalio areodrome, skubiai pasirengti naujam skridimui.

Tačiau, šis stebuklingas erdvėlaivis dar ir šandien ramiai išsis, maždaug, per penkias mylias nuo išskridimo vietos didžiuliam pastate ir apie jį dieną ir naktį triūša šimtai inžinierių, darbininkų ir patarnautojų. Nauja jo išskridimo data — 1981 m. kovo m.

Nuo pat tos dienos, kai veik

prieš tris dešimtmečius rusams pavyko į erdvę paleisti kofino kamuolio dydžio "sputniką", tuo jau prasidėjo karštingos lenktynės tarp Rusijos ir Amerikos dėl erdvių užkariavimo. 1960 m. išrinktas Prezidentas Kennedy tuojau paskelbė savo "New Frontiers" doktriną ir metė neribotas pinigų sumas erdvių užkariavimui. Tad, nebijant, kad rusai pirmieji paleido istorinį kamuolį ir jų astronautas Gagarinas buvo pirmasis žmogus iškilęs į erdves ir apskridęs žemės rutulį, amerikiečiai per kelis metus padarė šioje srityje neįsivaizduojamą pažangą ir netik pavyjo, bet toli, toli pralenkė rusus. Didžiausias šios šalies laimėjimas, neskaityant eilės mokslinių skridimų, buvo žmonių išlaipinimas ant mėnulio ir milžiniškos laboratorijos pastatymas erdvėje. Šioje laboratorijoje pasikeidami keliolika astronautų išgyveno net po kelis mėnesius ir atliko labai daug tyrinėjimų. O be to, amerikiečiai savo tobulai parengtais skraiduliais pasiekė ir tolimesnes planetas ir susigrąžino ryškias spalvotas foto nuotraukas net už daugiau kaip 100 milijonų mylių.

Apsvaiginti šių pasiekimų, Amerikos mokslininkai tuojau pradėjo rengti eilę kitų, eilinio žmogaus protui tiesiog neaprepiamų užsimojimų: iškelti į erdvę kelias milžiniškas, amžinai įveriančias erdvių stotis, kuriose galėtų gyventi, dirbti ir net atostogauti 100 žmonių; iš tų stočių nuskraidinti žmogų į Marsą ir Venerą, pastatyti erdvėlaivius, kurie palaikytų kasdieninį ryšį tarp erdvių ir tų stočių ir galėtų erdvėje laisvai skraidyti neribotą laiką. Žinoma, šie visi užsimojimai turėjo pareikalauti bilionus dolerių.

Bet šioje turingoje šalyje,

Japonų jūrų bangos

kai visame pasaulyje prasidėjo ekonominių sunkumai, augo nedarbas ir nuolat kilo infliacija, šios šalies vyriausybė buvo priversta labai apkarpyti netik erdvių užkariavimo, bet ir krašto saugumo išlaidas. Tad Kongresas, taupydamas mūsų visų pinigus, nubraukė veik visus šiuos didingus užsimojimus, palikdamas vien tik erdvėlaivio suplanavimą, bet ir šis užmojis, dėl pinigų stokos ir biudžetinių pakeitimų, liko labai užvilktas.

Žinoma, rusai panašų problemą neturėjo ir neturi. Ypatinai paskutiniame dešimtmetyje raudonieji Kremliaus diktatoriai beatodairiškai meta pasakiškas pinigų sumas apsiginklavinimui ir tuo pačiu erdvių užkariavimui. Raudoniešiams valdovams nei šalta, nei šalta, kad kai tuo pačiu metu kada keli jų parinktieji astronautai erdvių stotyje ramiai sau valgo kaviarą ir vaisinasi prancūzišku šampanu, Maskvoje netik darbininkas, bet ir augstas pareigūnas negali net padorios poros batų nusipirkti, o moterys turi kasdien išstovėti valandų valandas eilėse, kad sukų į savaitę, už visos dienos uždarbį, galėtų gauti svarą prastos jautienos. Pagaliau, jiems visai nerūpi, kad tuo pačiu metu, kada jie jau baigia užkariauti erdves, jų žemėje kolchozininkas turi vogti nuo arklių avižs, kad save ir savo šeimą nuo bado mirties išgelbėtų. Jų inžinieriai pagaminimo tobulas raketas net Marsui pasiekti, tačiau tie patys inžinieriai šiais metais moderniam olimpinio miesto pastate, kuris buvo skirtas užsienio spaudos ir TV atstovams, net išeinamų vietų nemokėjo tinkamai įrengti, nes jos nuolat už

sikišdavo. Tad daugiau nei pusė visų žurnalistų buvo siunčiami "savo reikalais" į gretimą viešbutį, kuris buvo dar caro laikais pastatytas.

Paskutinytis amerikiečių astronautų skridimas į erdvę buvo 1969 metais, kada amerikiečiai astronautai erdvėje susitiko rusus. Po šios kelionės iki šiol jau daugiau nei vienas šios šalies vyras į erdvių plėtybes nebeskrido. O tuo tarpu rusai per šį laiką į erdves išleido net 32 lakūnus, kurių keli erdvių stotyje jau išgyveno šešis mėnesius ir tuo pralenkė visus amerikiečių pasiekimus.

Tad dabar amerikiečiams beliko: viena vienintelė viltis nusistatyti laiku užbaigti naują erdvėlaivį ir jį kitų metų pradžioje išleisti į erdvių plėtybes. Bet ir šios pastangos kasdien susiduria vis su naujomis kliūtimis.

Pradžioje buvo užplanuota pastatyti du didžiulius lėktuvus, kurių vienas didesnis užsidėjęs ant nugaros iškeltų ir orą antrajį mažesnę ir pats tuojau sugrįžtų į žemę, o mažasis patį savo jėgomis išvėrztų į erdvę ir, paskraides erdvėje, lyg didžiulis sklandytuvas, be jokių motorų pagalbos, nusileistų kuriam nors areodrome. Šio sumanymo įgyvendinimui NASA pareikalavo 10 milijonų dolerių. Kongresas, akylai patikrinęs visą valstybinį biudžetą, šiam reikalui tesurado vos 5 milijonus dolerių. Vėliau Prezidentas, įsitikinęs, kad šis erdvėlaivis ateityje gali suvaidinti didelį vaidmenį šalies gynybai, dar iš karo biudžeto erdvėlaivio statybai pridėjo 485 milijonus dol.

Tad, mokslininkai turėjo visą ankstesnį planą pagrįdinai pa-keisti. Taupant pinigus, teko at-

sisakyti pirmojo didžiojo lėktuvo ir dabar, jau erdvėlaivį į erdves teks iškelti dviejų raketų pagalba, kurios jau yra pagaminotos ir pastatytos pakilimo vietoje.

Erdvių skridimo mokslinio instituto vadovas Dr. Jerry Gray tvirtina, kad erdvėlaivio motorų ir raketų parengimas ir visi reikalingi bandymai yra šiuo metu jau galutinai baigti. "Columbia" vardu pavadinto pirmojo erdvėlaivio pirmąją kelionę vilkina tik jo išorės parengimas. Mat visas erdvėlaivis turi būti apdengtas specialiomis plytelėmis, kurios atlaikytų atmosferos trinties nepaprastai augstą temperatūrą, kada erdvėlaivis dideliu greičiu grįždamas į žemę patenka į ją ir turi ją visą persikristi. Anksčiau raketų plokštės nuo to karščio sudėgavo.

Bet tos raketos skridimui buvo naudojamos tik vieną kartą, tai jų sudėgimas neturėjo jokios reikšmės. Šiam naujam erdvėlaivui teko pagaminti visai kitokias plokštes, kurios atmosferos trinties karštį galėtų išlaikyti apie 100 skridimų. Maždaug tiek skridimų yra numatyta "Columbious" erdvėlaivui. Jos jau buvo pagamintos ir užkljuotos, bet, padarius eilę tyrimų, jų patvarumas pasirodė abejotinas. Tad teko jas visas nuplėsti ir užsakyti naujas. Šiuo metu jau jos visos yra pagamintos ir tvirtinamos prie erdvėlaivio kūno. Iš viso jų yra 30. 922. (Bus daugiau)

Matematika

Jonas sakė, kad bėda ištiko jo kaimyną dėl finansų. Žmona skundėsi, kad jie vis giliau ir giliau brido į skolas.

— Nesuprantu, — atsakė jos vyras. — Aš uždirbu \$500 į mėnesį, tu \$250 ir dar gauname \$100 už tuščias alaus bonkas!

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Bom Load

Hamilton, Ont., Canada

SLA 72-osios kuopos veikla

SLA 72-osios kuopos ruošta gegužinė š.m. liepos 20 d. Antano Padolskio sodyboje, Paris, Ontario, buvo sėkminga. Viena diena prieš gegužinę radijo oro pranešė ai skelbė, kad liepos 20 d. Toronto, Hamiltone, Paris bus lietinga ir net su perkūnija. Rengėjai buvo susirūpinę, nes šalės sodyboje nėra ir visos vargas nepateisins ryžto tinkamai pagerbti ir įamžinti a.a. Antano KALINAUSKO vardą Kanados Lietuvių Fonde. Jau anksčiau buvo rašyta, kad SLA 72-oji kuopa nori pagerbti Lietuvos laisvės kovotoją A. Kalinauską, kuris, pašauktas Rusijos kariuomenėn, 1976 m. rugpjūčio 10 d. Gulbino mieste, Latvijoje, apšpylė benzinu ir sušuko rusiškai: "Žiūrėkite, kaip dega Lietuvos patriotai! Už Lietuvą, už laisvę, už Dievą! O jums, Lietuvos okupantams, netarnausiu."

A. Kalinauskas mirė rugpjūčio 12 dieną.

Užsukau radiją išklausti devintuos valandos žinias. Oro pranešėjas pakartojo, kad anksčiau skelbtos žinios apie lietu atšaukiamos. Rengėjų nuotaika pagerėjo, o iš St. Catharines išvyko dvi — J. Paukščio ir P. Daugio — mašinos, paėmamos ir daugiau keleivių.

Tiesa, oras nebuvo visiškai giedras, bet A. Padolskio sodyboje, kur vyko SLA gegužinė, lietus net nei lašo, nei skrito, bet už 20 kilometrų buvo gero kaina nulyta. Nors oras buvo ir nevisai giedras, bet A. Kalinauskas pagerbimą suvažioavo daug svečių. Atvažiuojo Hamiltono pensininkų pilnas autobusas — 42 asmenys. Visi pensininkai buvo gana jūdriai ir medžių pavėšio grynai ore turėjo progos praleisti sekamadienio popietę.

Hamiltono SLA 72-oji kuopa šiais metais vien tik Kanados Lietuvių Fondui įnešė dešimtą šimtą ir yra įamžinti Kanados Lietuvių Fonde šiuos Lietuvos laisvės kovotojus: S. Kudirka (dabar jau atvykęs į JAV), J. Simokaitį, R. Kalantą, susidegusį 1972 m. gegužės 14 d. Kaune reikalaujant, kad Lietuvos okupantas — Sovietai pasitrauktų iš Lietuvos.

SLA 72-osios kuopos pastan-

gomis, pradedant Kanados Lietuvių Fondui telkti lėšas anttram šimtui tūkstančių, buvo duotas vardas — va'us R. Kalantos vardu. SLA 72-oji kuopa, kaip krikšto tėvai, įnešė Romo Kalantos vardu du šimtus dolerių.

SLA 72-oji kuopa ne tik Kanados Lietuvių Fondui įnešė jau tūkstantį dolerių, bet ir Tautos fondui, Vasario 16 gimnazijai ir kitiems lietuviškiems reikalams jau porą tūkstančių dolerių yra paskyrusi. SLA 72-osios kuopos valdyba, noriai padedant visuomenei, kaip bitės kad neša medų į avilius, ji surinktų pinigų noriai paskirto tautiniams, kultūriniais ir Lietuvos laisvės reikalams. Kuopa, taip veikdama, susilaukia ir visuomenės paramos, kaip ir šiais metais iš Šveicarijos atvykusio patrioto lietuvių Jono Paberžio 15 dol. auką, kuris prieš SLA gegužinę buvo atvykęs į svečius pas A. Simanavičių į Toronto miestą. Kitas patriotas lietuvis, iš Hope, B.C., Antanas Kenstavičius prisuntė 25 dolerius. Meno mėgėjas inž. Steponas Šetkus nupiešė ir paaukojo vertingą paveikslą. Savanoris-kūrėjas Antanas Padolskis, būdamas talentingas statulų, loteriškai paaukojo vertingą kėdę ir kava: staluką, pagrazintą Gedimino stulpais. Be to, smulkesnių daiktų patriotai lietuvių suaukojo ir šimet. Loterija — laimės šulinys šiais metais buvo labai turtingas.

Kasmet SLA gegužinė atvyksta lietuvių ir iš tolimų miestų, net ir iš kitų valstijų. Šiais metais iš Toronto buvo atvykęs Kanados Tautos Fonde pirm. A. Firavčiūsis, J. Karpys, J. Cicėnas ir kiti. Buvo svečių net iš Lenkijos, tai p. Elvikienė (iš Hamiltono) broliis su žmona M. ir N. Kudakai. Labai malonus žmogus, Jie džiaugėsi, kad lietuvių suruošia tokias linksmas gegužines.

Jostas Deksnys rūpinosi, garsine plokštelių muzika, o svečiai, būdami geramie upė, šoko, prisimindami jaunus dienas. Marija Paukštienė visą laiką dirbo prie kavos ir užkandžių patiekimo. Ir jau kelinti metai

(Nukelta į seštą puslapį)

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DESIMT DOLERIU NAUJENOS SIUNCIAMOS TREČDALI METU!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRASČIU, NAUJENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuosirdžiai kviečiame visas ir visus į platino vajuos talką!

Prenumeratos prašymo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo prašiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris

yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajuos proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus ____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY BALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių partingas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus paštas tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstant, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusiūčio ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkstels ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidmenantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinitaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINIS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	pusei metų _____ \$22.00 trims mėnesiams _____ \$15.00 vienam mėnesiui _____ \$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje: metams _____ \$45.00 pusei metų _____ \$24.00 vienam mėnesiui _____ \$ 5.00
25 cents per copy	Užsienio: metams _____ \$48.00 pusei metų _____ \$26.00
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiesčiuose: metams _____ \$45.00 pusei metų _____ \$24.00 trims mėnesiams _____ \$12.00 vienam mėnesiui _____ \$ 5.00	Naujienuos elias kasdien, išskyrus sekmadienius, leidžia Naujienuos Ben- dros, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.
Kitose JAV vietose: metams _____ \$40.00	Pilnais reikais atsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Užmiršo, ką prieš penkerius metus rašė

Draugo redaktoriai turi labai slidžią plunksną, bet labai trumpą atmintį. Visiems lietuviams ir jiems patiems būtų geriau, jeigu jie turėtų geresnę atmintį ir ne tokią greitą plunksną.

Mes jau priminim, kad Kremliaus Belgradan pasiųsti atstovai pateko į kaltinamųjų suolą. Tas vaidmuo jiems tiek įgriso, kad jie buvo besirengia viską palikti ir išvažiuoti į Maskvą. Jeigu Maskvoje jiems nebūtų grėsusi bausmė, tai jie taip ir būtų padarę, bet jie turėjo ramiai sėdėti Belgrado kaltinamųjų suole ir klausyti, ką kiti senai pavergtuose kraštuose žmonės buvo padarę.

Apie tai ką mes rašėme savo žanginiame, Draugo redaktoriai savame žanginiame šitaip dėsto savo skaitytojams:

“Taigi, Helsinkio aktas atidavė Sovietų malonei visas jų užgrobtas valstybes su žmonėmis, ir mūsų Lietuvą įskaitant. O ką gi vakariečiai už tą didžiulę nuolaidą rusams gavo? Galima sakyti nieko.” (1980 m. rugp. 6 d. 3 psl.)

Šiandien jie pranešė, kad Helsinkio aktas atidavė Sovietų malonei visas jų užgrobtas valstybes su žmonėmis. Tuo tarpu prieš penkerius metus reikalas truputį kitaip skambėjo. Tada tie patys Draugo redaktoriai rašė, kad Lietuvą pasirašiusieji pardavė. Visi atsimenam, kaip jie kartojo apie Lietuvos ir kitų valstybių pardavimą. Naujienuos tada užklausė, kas ir kam pardavė. Nurodė, kad parduoti galima tik tai savo nuosavybę. Juo labiau valstybių galvos negali parduoti Lietuvos, kuri jiems nepriklauso.

Tada jie tvirtino, kad Lietuvą pardavė tuometinis Amerikos prezidentas Fordas. Bet žinome, kad prezidentas Fordas neturėjo tokių įgaliojimų, ir Lietuvos parduoti negalėjo. Norėjome patirti, kiek jie gavo už Lietuvos pardavimą, tai aiškaus atsakymo nebuvo.

Tiek tepasakyta, kad Lietuva buvo parduota už Judo grašius. Prie šio nešvaraus darbo buvo prisidėjęs ir popiežiaus atstovas Helsinkyje, kardinolas Caserole.

Tai buvo baisus šių dviejų valstybių vyrų įžeidimas. Vi si žinojo, kad jiedu buvo pikta apšmeižti. Svarbiausia, kad popiežiaus atstovas buvo apšmeižtas lietuvių katalikų suorganizuotame ir lietuvių katalikų pinigais leidžiamame dienraštyje. Jeigu JAV prezidentas ir popiežiaus atstovas Caserole būtų patraukę tokius redaktoriaus teisman, tai jiems būtų labai sunku išsisukti.

Bet jie išsisuko. Ne tik už tokį šmeižtą atsakomybės niekas jų nepatraukė, bet iki šio meto jie nei vieno, nei antro neatsiprašė.

Vietoje “pardavė”, jie dabar sako, kad atidavė. Bet ir šitas tvirtinimas yra tiek pat nevykęs, kaip ir pirmasis. Joks save perbiš valdovas ir net paprastas garbingas pilietis nebandys atiduoti kitam, kas jam nepriklauso. Jeigu prezidentas Fordas, ar kuris kitos valstybės prezidentas būtų pardavęs svetimas žemes, tai tešmas būtų patraukę jį atsakomybės. Negalima parduoti, kas tau nepriklauso, negalima ir atiduoti.

Jeigu skaitytojas dar kartą atidžiai paskaitys straipsnio pradžioje išrašytą citatą, tai joje pirmas sakinyš šitaip skamba:

“Taigi, Helsinkio aktas atidavė Sovietų malonei visas jų užgrobtas valstybes su žmonėmis”.

Jeigu tos valstybės jau buvo Sovietų užgrobtos, tai kaip prezidentas Fordas ar kardinolas Caserole galėjo parduoti jau užgrobtas valstybes? Net ir vagis nebūtų sutikęs mokėti už nuosavybę, kurią jis jau buvo užgrobęs.

Vagiui, jeigu jis jau ką turėjo užgrobęs, nereikėjo nieko mokėti. Rusijos komunistai, išgalvoję naują “socializmą” ir, per 60 metų vagia ir išnaudoja rusų kaimynus ir nieko nemoka. Leninas nedrįso pavergti Afganistano, bet Brežnevas tai padarė. Brežnevas nesirengia mokėti. Jis kiekvieną metų plėš aviganių tautą ir niekam nieko nemokės. Jis jau 40 metų plėšia Lietuvą ir išnaudoja pavergtą lietuvių tautą, niekam nieko nemokėdamas. Jis nieko nemoka ir apiplėšiamiesiems lietuviams.

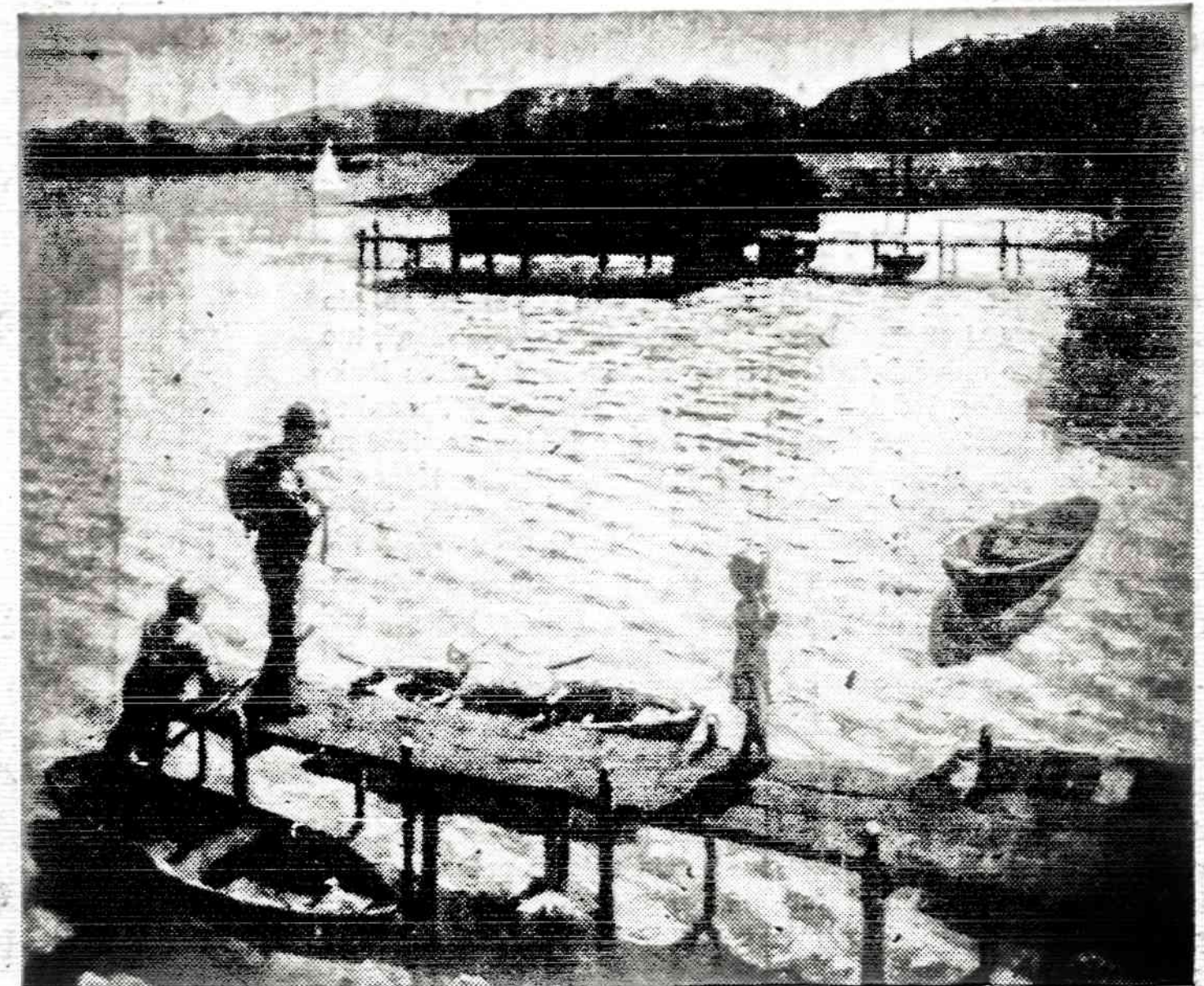
Lietuvą rusai užgrobė. Lietuvon įsiveržė Sovietų tankai, artilerija, pėstininkai, policija ir niekam nieko nemokėjo. Jie turės labai brangiai už visa tai sumokėti, kai lietuviai prieš okupantą sukils ir varys jį iš Lietuvos.

Prez. Fordas, kard. Caserole, o dabar prez. Carteris nori padėti Sovietų pagrobtooms tautoms išsilaisvinti iš komunistinės vergijos. Niekas jiems Judo grašių nesulė, o jeigu kas ir būtų pasiūlęs, tai jie būtų atsisakę tuos grašius imti. Niekinas ir šmeižimas vakarų valstybių pareigūnų buvo komunistų pripagandos darbas.

Dar nespėjo Helsinkio aktą pasirašyti, Brežnevas paskelbė, kad niekas dabartinių Rytų Europos sienų prievarta negali keisti. Jos gali būti pakeistos taikiomis priemonėmis.

Reikia neužmiršti, kad Helsinkio aktą pasirašė ir Vokietija. Vokietija, karo metu smarkiai nukentėjusi, nenori naudoti prievartos, bet vokiečiai yra įsitikinę, kad Rytų Vokietija taikiu būdu niekados nebus prijungta prie Vakarų Vokietijos, jeigu tatai bus sudarytos sąlygos teisingam ir taikiam balsavimui. Nejaugi yra žmonių, kurie mano, kad vokiečiai būtų pasirašę Helinkio aktą, jeigu jie nebūtų tikri, kad Vokietiją galima sujungti taikos būdu.

Nedera pasakoti niekų skaitytojams. Reikia supa-

Prieplauka.

Dail. A. Rūkštelė.

Ruoškimės Madrido konferencijai (3)

SUSIPAŽINKIME SU PRINCIPŲ DEKLARACIJA

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

Kurį laiką Sovietai laikėsi ramiai, dedamiesi Lietuvos draugais, o kai akylieji užsienio politikai atkreipė dėmesį į tikruosius jų tikslus — okupuoti Pabaltijo valstybes, jų tarpe ir Lietuvą, tai “savitarpinės pagalbos” sutarties signataras Molotovas 1939.X.31 d. Aukščiausioje Taryboje pareiškė:

“... sutartys su Pabaltijo valstybėmis joki būdu neturi tikslu Sovietų kišimosi į Lietuvos, Latvijos ir Estijos vidaus reikalus... Mes stovime už garbingą mūsų pasirašytą sutartį vykdyti abipusio pogrindio ir pareiškiamo, kad kvailos kalbos apie Pabaltijo valstybių sovietinimą yra naudingos tik mūsų priešams ir visokios rūšies prieš-sovietiniams provokatoriams”.

Vos keliems mėnesiams praėjus nuo šių Molotovo viešausiosios tribūnos pasakytų žodžių, jis pats savo veiksmais parodė, ko iš tikrųjų Sovietai siekė “savitarpinės pagalbos” sutartimis su Lietuva ir kitomis Pabaltijo valstybėmis. Toliau tekalba faktai, akivaizdžiai parodą, kaip Sovietai okupavo Lietuvą.

žindinti su tikrais faktais, o ne apie pardavikus ir Judo grašius, kur tų grašių negali būti.

1) 1940.V.25 Molotovas įteikė Lietuvos pasiuntiniui Maskvoje L. Natkevičiui notą su visokiomis priekabėmis Lietuvos Vyriausybei, kaltindamas ją sufabrikuotais melais, kad Lietuvos Vyriausybė sabotuoja “savitarpinės pagalbos” sutartį, leis-dama jos saugumui grobti, nel-žudyti Sovietų igulų kareivius, kad du jų būtų pagrobti, o vienas nužudytas.

2) 1940.V.26 Lietuvos Vyriausybė sudarius komisiją Molotovo nurodytiems faktams (Sovietų igulų kareivių dingimams) aiškinti ir paprašius Molotovą daugiau duomenų apie tuos įvykius, jis į prašymą nieko neat-sakė.

3) 1940.V.30, Lietuvos vyriausybės pavedimu, jos Užsienio Reikalų ministeris J. Urbšys tu-rėjo Maskvoje su Molotovu išsi-aiškinti nesupratimus, bet Mo-lotovas pareikalavo atvykti pati Lietuvos ministerį pirmininką A. Merkį.

4) 1940.VI.7 Molotovas, pasi-kalbėjime su A. Merkiu, kaltino Vidaus Reikalų ministerį gen. Skučą ir Saugumo departamen-to direktorių Povilaitį, kad jie

esą “antisovietiniai” ir atsakingi už nusikaltimus.

5) 1940.VI.8 Molotovas savo kitame pasikalbėjime kaltino jau visą Lietuvos Vyriausybę savitarpinės pagalbos sutarties sabotavimu, duodamas suprasti, kad ji turinti atsistatydinti ir turinti būti sudaryta “prosovie-tinė” Lietuvos vyriausybė.

6) 1940.VI.11 Respublikos pre-zidento atsiųstasis Urbšys karto-jo Molotovui Lietuvos vyriausybės, norą bendradarbiauti su So-vietais, pranešė jam prezidento sutikimą net ir pakeisti Lietu-vos Ministerių kabinetą, bet Mo-lotovas nesileido su Urbšiu į kalbas dėl to.

7) 1940.VI.14 Molotovas pasi-kvietė dar Maskvoje esantį Urb-šį ir įteikė jam Sovietų Sąjungos Lietuvos Vyriausybei trijų rei-kašalių ultimatumą:

a) atiduoti teismui Vidaus Rei-kašalių ministerį gen. K. Skučą ir Saugumo departamento direkto-rių A. Povilaitį;

b) tuojau sudaryti tokią Lie-tuvos vyriausybę, kuri užtikrin-tų ir sugebėtų vykdyti savitarpi-nės pagalbos sutartį ir griežtai sutrumpdyti tos sutarties priešus;

c) tuojau įsileisti į Lietuvą So-vietų Sąjungos dalinius, kurie svarbiausiose Lietuvos centruose “užtikrintų savitarpinės pa-galbos sutarties vykdymą...”

8) Ultimatumo terminas duo-tas iki sekančios dienos (VI.15) 10 valandos ryto. Liko tik tai 10 valandų laiko, nes jis Urbšius buvo įteiktas VI.14 vidurnaktį. Jis pasiekė Kauną tik tai 2 val. (Nukelta į penktą puslapi)

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

— Su šautuvais?! su kokiais šautuvais? su kariškais? — slėpdamas baimę, kamantinėjo toliau Bičkovas.

— Gal ten buvo ir kariški, iš tolo nepastebėjau. Bet ar verta apie tai daug kalbėti — pasius Grauzmanas būrį kareivių ir išvalys mišką.

— Hm... Bet ar tu tikrai matei, kad jie tu-rėjo šautuvus?!

— Na, na, na, pagaliau, ar tu esi Bičkovas, ar kaimo boba? Trijų vaikų išsiganod, dar nē nepamatęs jų. Tu šianakt, tur būt, nebeužmigsi jau... — tyčiojosi Krūminis.

— Tu niekų neplepėk, aš visai jų nebijau, bet mano pareiga įspėti Grauzmaną, o prieš tai aš pats turiu tiksliai sužinoti, kas ten yra.

— Na, gerai, aš netrukus grįšiu, o dabar einu — turiu savo transportą palydėti toliau. Išpakuok šią dėžę — šįvakar įsitikinsi, ką Krūminis sugeba padaryti, — jau tarp durų dar pagiria savo prekę Krūminis.

Vienas Bičkovas viso darbo, kuris jam buvo okupantų pavedamas, aprėpti nepajėgė, todėl pa-

sirinko visą eilę padėjėjų. Ne visi jo padėjėjai buvo lygūs: vieni buvo paprasti, gerai apmokami agen-tai, kurie teikdavo jam visokias žinias, o kitus jis laikė savo bendradarbiais.

Bet vienas tų bendradarbių buvo labai savotiškas: jis ir žinias teikdavo, ir namine aprūpin-davo visus, neišskiriant ir paties komisaro.

Šis savitiškas bendradarbis buvo Taurų girios eigulis Krūminis.

Būdamas eigulis, Krūminis labai gerai paži-nojo visus apylinkės miškus, todėl jam ir buvo pa-vesta sekti, kas darosi girioje.

Iki šiol jokių ypatingų įvykių girioje nē ne-būdavo, todėl jis viską tiksliai Bičkovui ir nupa-sakodavo. Bet dabar pamatė, kad jų tylusis miškas ima keistis — tankiausiuse jo kemsynuose pra-deda slankioti kažkokie šešėliai.

Ringauda būrys, apsistojęs Taurų girioje, tu-rėjo ištirti visas sąlygas, kad galėtų pradėti savo veikimą. Vienas žvalgas netikėtai sutinka miško gilumoje kažkokį žmogų, kuris jam pasirodė la-bai įtartinas.

— Na ką, medžiojate? — dar iš tolo eidamas, paklausia Krūminis ginkluotą žvalgą. Bet, kad tas nepalaikytų jo šnipu, tuojau pasisakė, kad esąs eigulis ir einąs apžiūrėti mišką.

— Po truputį, — atsako šis, nusiimdamas nuo pečių šautuvą ir sėsdamasis ant kelmo.

— Tur būt, iš tolo keliaujate? atrodote visai nematytas, — taip pat sėsdamas ant šalia riog-sancio kelmo, vėl pradeda Krūminis.

— Lietuva neplati, ar pažengsi pora žingsnių toliau, ar arčiau, vistiek jauties namie, tarp sa-viškių, — tiriama išsiūrėdamas į eigulio veidą, atsako žvalgas.

— Ko jūs čia atvykote, aš jau žinau, manau, kad aš galėčiau būti jums naudingas.

Žvalgas tik išplečia akis.

Bet Krūminis, nieko nelaukęs, tuojau ima pa-sakoti apie Bičkovą, apie apygardos komisarą ir jo auksą, kurį jis suplėšęs iš gyventojų.

Krūminio bendrakalvis vis tyli ir leidžia jam laisvai išsiplečti, tik šiam nutilus, paklausia:

— Ar tamsta esi lietuvis?

Išgirdęs tokį netikėtą ir, jo nuomone, keistą klausimą, Krūminis sumišo ir pradėjo, tankiai mirksėdamas akimis, mikčioti:

— Na, na, na, žinoma, kas čia per klausimas...

— Tamsta tik ką suminėjai keletą pavardžių, ar jie taip pat lietuviai?

Krūminis pamato, kad šis žmogus juo dar nepasitiki, todėl atsistoja ir pamažu apsidairo ap-linkui, paskiau prieina visai arti prie žvalgo.

— Manęs nebijok, aš jums galiu labai nau-dingų žinių suteikti...

— Gerai, — trumpai atsako žvalgas, — bet žinok, jeigu paaiškės, kad esi okupantų agentas, tai pirmas kabosi šioje girioje ant pušies šakos.

Išgirdęs tokį griežtą įspėjimą, Krūminis ima galvoti, kas jis iš tikrųjų yra — agentas, ar ne. Anksčiau tokia mintis jam niekuomet nebuvo at-ėjusi į galvą. Šis status klausimas pažadina jo savi-

meilę, ir jis čia pat nusprendžia nemeluoti tiems žmonėms, kurie gali nubausti Bičkovą.

Pas Bičkovą viskas jau buvo paruošta vaka-rienei, per kurią jis turėjo paskelbti savo dukterį ir Lašinskų Joną sužadėtiniais.

Vienintelės savo dukters sužadėtuvių proga jis norėjo iškelti tokią puotą, kad visi stebėtųsi jo turtingumu ir vaišingumu.

Šias sužadėtuves jis nusprendė padaryti labai greitai ir visiems netikėtai — reikėjo pašalinti iš namų Ireną, nes ji pradėjo daug ką jau suprasti. Tuoj po vestuvių jaunoji pora turėjo išvažiuoti į užsienį povestuvinėn kelionėn, o vėliau buvo nu-matyta ten žentui ir “gera tarnyba”.

Dėl Ramunės užsispyrimo jis turėtų skelbti ir antrąsias sužadėtuves.

Buvo jau po devynių; tuojau turėjo pradėti rinktis svečiai, todėl ne vien Ramunė, kuri vis tebegalvojo: “išeiti, ar likti”, bet ir pats Bičko-vas labai nervinosi. Bepradėti pertrauktas dery-bas nē vienas nebenorėjo.

— Mes jau atsibaladojame ir, taip sakant, ne-dyki, žmona stovi prie vežiom, — vos pravėręs du-ris, aiškinosi Lašinskas, — tokioj šilumoj lašiniai ilgai laikyti negalima.

— Puiku, puiku! Bet eik greičiau į vidų, o aš einu sutvarkyti.

(Bus daugiau)

JEZUS PASAULIO ISGANYTOJAS

17. Pritinka manyti, kad toks gabus Teisėjas darys teisybę žmonėms, ir mes galime būti tikri, kad jam tarpininkaujant visi, kurie norės sugrįžti pas Dievą ir gauti amžinojo gyvenimo palaiminimą ir gyventi tobuloje žemėje, gaus visokių progų tai daryti.

Verta pastebėti, kad jis neteis kaip akys mato, arba kaip ausys girdi. Gabiausiai teisėjai pasauly darė nutarimus su lig tuo, ką jie galėjo matyti arba girdėti, dėl to, kad negalėjo įsisiūti į žmonių širdis ir tikrai sužinoti, kodėl taip sakė arba taip darė. Bet Jėzus nebus paduotas tokiam aprūbiavimui; nes turėdamas dieviškos sprendimo jėgos, jis žinos kur tiesa, nežiūrėdamas į tai, kas bus sakoma. Todėl nestebėtina, kad Povilas pasakė, kad pasaulis bus teisiamas teisingai per aną Vyra, kurį Dievas paskyrė. — Ap. Darbai 17:31.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10313

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą
bei nestalipia. Skambinti 874-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika

Medicinos direktorius
928 S. Mainham Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGŲ

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrinasi akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdiaryta trole

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ

Ofiso 2457 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm. antradi. trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
niais 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTA
Aparatai - Protezai. Med. bar-
dazai. Speciali pagalba klijam-
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 8-4 ir 8-9, Šeštadienis 8-11
2840 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: PR 882-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdraudė

2EMA KAINA

R. FERRENAS

Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraudė perkraustymą

ir įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

TEL. 274-1882 arba 274-5996

Jono Huso teismas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Šiais metais išėjo iš spaudos Jokūbo Kregždės istorinė apybraiža "Reformacija Lietuvoje", išleista Devenų Kultūrinio Fondo. Viršelį paruošė dailininkas inž. Hermanas Pavilonis. Knyga atspausdinta 600 egz. tiražu. M. Morkūno spaustuvių. Nustatyta knygos kaina — 5 dol. Viso veikalas apima 272 psl., ir yra suskirstytas į 39 skyrius, aptariančius atskirus istorinius epizodus ir gerai iliustruotas.

Pats veikalas yra paruoštas dalykiškai, sklandžiai ir lengvai skaitoma kalba, nesigilinant į teorinius ar filosofinius samprotavimus, bet istorinių faktų ir įvykių šviesoje duodamas galimai ryškesnis vaizdas ką reiškė Lietuvos reformacija lietuvių tautai istoriniu, tautiniu, kultūrinio ir dvasinio požiūriu.

Veiklas pradėdamas nuo senovės lietuvių religijos aptarimo, suteikusias lietuvių tautai modernius tautinio ir dvasinio gyvenimo pagrindus, kurie ėmė kilti prieš mūsų krikščionybę. Tolimesnę lietuvių tautos dvasinę

šiam kitos išeities, jos balsų dauguma, "tyliu sutikimu" ultimatumą priėmė ir tuo būdu leido Sovietams Lietuvą galutinai okupuoti, o po to ją sovietizuoti bei smurto ir apgaulės būdu įsijungti į savo despotiją, vad. Sovietų Sąjungą.

ir kultūrinę raidą smarkiai pa-
lietė atėjusi Renesanso epocha
su humanistinėmis idėjomis, ku-
rios drauge atnešė Reformaci-
ją.

Bendrai imant, lietuvių tau-
tos dvasinis, kultūrinis ir tauti-
nis sąmonėjimas vyko per vi-
dujines idėjines kovas, kurios ir
nulėmė Lietuvos istoriją. Pa-
prastai apie tas kovas oficialio-
je Lietuvos istorijoje ir bendrai
literatūroje arba visai nutylima,
arba pasisakoma prabėgomis ir
neigiamai.

Autorius kaip tik sistematin-
gai atidengia vykstančias dvasi-
nes ir idėjines kovas, nepagailė-
damas kartais sutirštintų spal-
vų. Vykusios dvasinės ir idėji-
nės kovos praeityje nenugrimz-
do užuomaron, bet kaip tai įro-
do didelis susidomėjimas Kr. Do-
nelaičio poeziniu ir dvasiniu pa-
likimu, vėl išplaukia dabarties
istorinėse sąlygose ir paviršiu,
nes su Reformacija Lietuva bu-
vo įžengusi į Naujųjų amžių is-
toriją.

Šioje prasmėje Jokūbo Kreg-
ždės parašytas veikalas "Refor-
macija Lietuvoje" laikytinas
vertingu įnašu ne vien lietuvių
tautos pilnesnei praeities pažini-
mą, bet ir į jos dabartį, nes Nau-
jųjų amžių istorija nenutrūko

su Lietuvos okupacija ir komu-
nizmo įsigalėjimu jos plotoose.

Ta prasme, išis Jokūbo Kreg-
ždės veikalas, rekomenduotinas
kievienam lietuviui, kuris nori
giliau įsigilinti į savo tautos pra-
eitį ir suprasti dabartį, nes au-
torius visai kitoje šviesoje nuš-
viečia Lietuvos istorijos raidą.

Knyga galima užsisakyti, pri-
siunčiant paštą \$5.65 sekanciu
adresu: Jonas Palšis, 5718 S. Ri-
chmond Str. Chicago Ill. 60629.
V. K.

KANKLIŲ MUZIKOS STUDIJA

Isteigta Onos Mikulskienės Kle-
velande, birželio 8 d. Lietuvių
Namuose surengtu koncertu pa-
minėjo savo veiklos 15 metų su-
kaktį. Studijoje įsirašė Vilniaus
konservatorijos mokytojas, prak-
tinis kankliavimo ir teori-
nų muzikos mokslų kursas. Ab-
solvantai paruošiami vadovauti
kanklių orkestrams. Per 15 me-
tų studijas diplomus gavo 20
kanklininkų ir kanklininkų. Stu-
dija taipgi turi ir pasitobulini-
mo skyrių, per kurį jau perėjo
54 asmenys, kartais atvykę net
iš tolimųjų vietovių.

● 1639 m. Massachusetts vals-
tijos teismas uždraudė sveikinti
ir linkėti geriant alkoholinius
gėrimus.

Tauriam patriotui, žurnalo "Mūsų
Sparnai" redaktoriui
inž. JOKŪBUI KREGŽDEI
iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai dr. Viktorijai ir dukrai Jonei su šeima bei
artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Dr. KAZYS ir DALIA BOBELIAI

Kuratoriumi

inž. JOKŪBUI KREGŽDEI

mirus,

žmonai Viktorijai ir dukrai Jonei šeriami su šeima,
giminėmis ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir
kartu liūdime.

K. ir M. TAMULENAI

K. ir P. VARIAKOJAI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1338 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

NEATSAKYTA Į LAISKĄ

Po Chicago'e veikiantios Lietuvos radijo valandėlės "Lietuvos Aida" banketo, kuklusis jos vedėjas B. Brazdionis nusiskundė, kad dėl nežinomų priežasčių neseniai buvo nutrauktas Chicago Savings & Loan b-vės garsinimas, kas sudarys radijo valandėlei daug finansinių rūpesčių. Daugiau pasiteiravus buvo patirta, kad ta taupymo bendrovė tuo pačiu metu nutraukė garsinimus dar ir per Sofijos Barcus šeimos radiją ("Lietuvos Garsai") ir Naujienų dienraštį.

Kadangi lietuviškų radijo valandėlių, o dalinai ir laikraščių, svarbiausias pajamų šaltinis yra skelbimai, be kurių išsilaikyti nėra įmanoma, Marquette parko lietuvių visuomenėje kilo susirūpinimas.

Kaip žinome, Chicago Savings & Loan bendrovė prieš daugelį metų buvo Marquette parko apylinkėje įsteigta darbuotojų tūvio John Pakel (Jono Pakalnio). Sumaniai tvarkoma, ji per daugelį savo veiklos metų išaugo ir šiuo metu, be Marquette parko, Chicago apylinkėje turi dar tris skyrius. Pats b-vės centras pasilikęs Marquette parke ir buvo žymiai praplėstas. Savime suprantama, kad prie tokio b-vės išaugimo žymia dalimi prisidėjo skelbimai — pasirasinimai per lietuviškas radijo valandėles ir laikraščius.

Kai prieš šesetą — septynetą metų, dėl nedavimo paskolų nevertiems namams, prieš Ch. S&L b-vę svetimieji buvo pradėję skiešti įvairius nepamatotus gandus, aš asmeniškai buvau vienu iš pirmųjų, atsiliepęs į b-vės išsivystinimą lietuviams laiską ir įnešęs stambesnę sumą, tarnautojai pabrėždamos, kad šiuo sunkioju metu noriu padėti pirm-kei Mrs. Pakel ir tuo pačiu parodyti pasitikėjimą šiai lietuvių įsteigta taupymo bendrovei.

Šį pavasarį, sužinojęs apie mirtą skelbimų-garsinimų nutraukimą, nuvykau į Ch. S&L b-vės centrą, kur antrame aukšte tuo reikalu pasikalbėjau su vienu iš p. Pakel sūnų jo ofise. Ir prašiau dėti pastangas skelbimus atstatyti. Man buvo užtikrinta, kad laike dviejų dienų reikalas bus išspręstas ir man telefonu bus paskambinta. Deja, niekas nepaskambino.

Tada, daugelio kitų lietuvių prašomas, š. m. gegužės 26 d. parašiau b-vės pirmininkei p. Phil. Pakel anglų kalba laiską — prašymą, ir pasiūčiau "certi-

fied" paštui, Lietuviškai laiško turinys buvo sekantis:

Brangi p. Pirmininke:

Lietuviai, gyvenę Chicago Marquette parko ir kitoje apylinkėse, visada remdavo Chicago Savings and Loan bendrovę, kaip vieną prieš daugelį metų lietuvių (p. Pakel, Sr.) įsteigtą taupymo įstaigą. Ch. S&L b-vės augimas ir pasisekimas buvo dėka geros vadovybės ir dėka skelbimų lietuviškoje žinių tarnyboje, kaip tai-radijas ir laikraščiai.

Su giliu liūdesiu ir susirūpinimu lietuvių neseniai patyrė, kad Jūsų taupymo b-vės skelbimai per Sofijos Barcus šeimos radiją ("Lietuvos Garsai"), per K. Brazdionytės radiją ("Lietuvos Aida") ir per Naujienų dienraštį buvo nutraukti. Mes tikime, kad Jūs, p. Pirmininke, netrukus sugrąžinsite skelbimus į aukščiausią išvardintas lietuviškas žinių tarnybos institucijas. Jų išsilaikymui, pagrindinis pajamų šaltinis yra tokių įstaigų, kaip Jūsų, skelbimai. Toks bendradarbiavimas yra nadingas abiem pusėms, nes lietuvių yra pripažinti, kaip taupūs žmonės, ir duoda Jūsų b-vei daug įplaukų.

Taupytojai, turį Ch. S&L b-vėje vieną ar daugiau sąskaitų, prašė mane parašyti ir pasirašyti šią prašymą. Tikėdamiesi netrukus iš Jūsų išgirsti, pasiūlikame nuoširdžiai Jūsų.

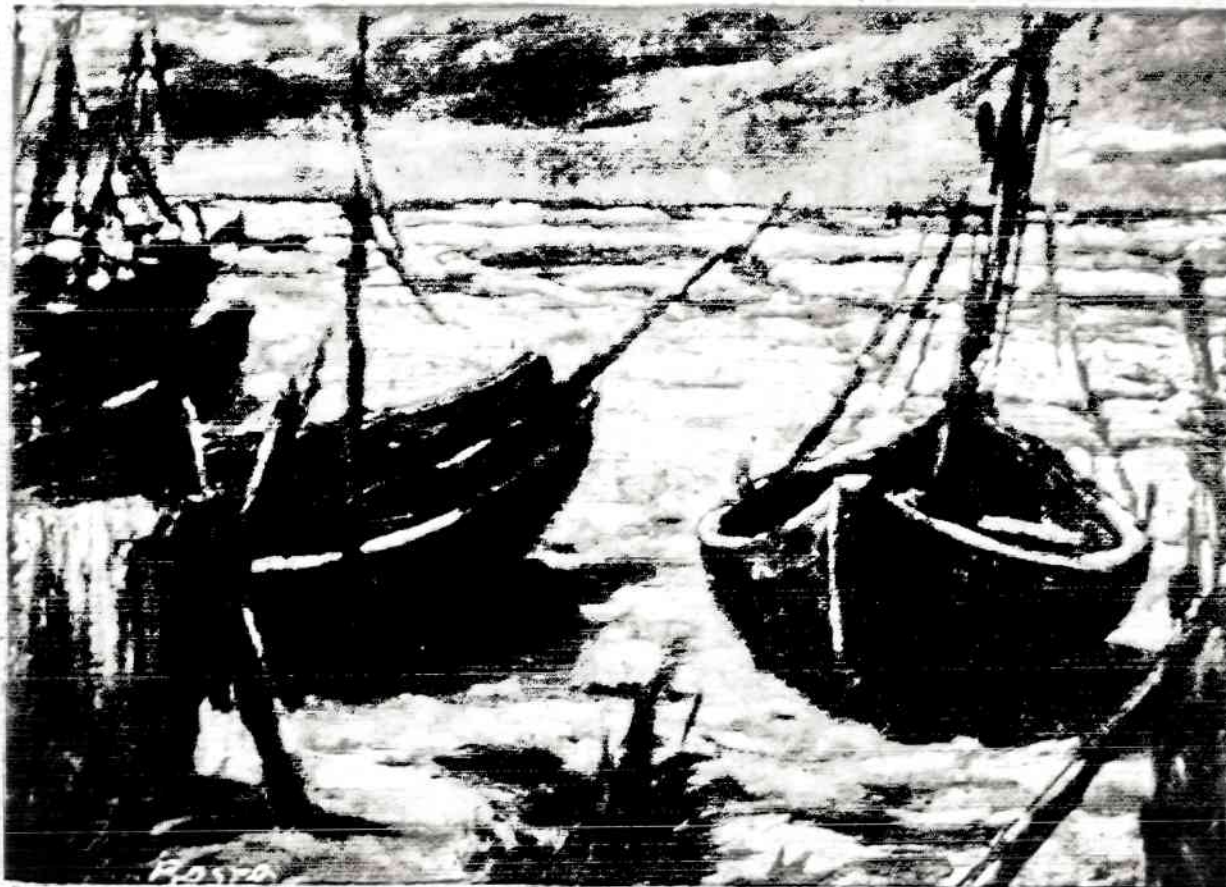
(Parašas)

Prie prašymo buvo pridėtas 24 lietuvių taupytojų sąrašas, su jų adresais ir turimų sąskaitų numeriais. Tai buvo tik mažą dalėlę lietuvių taupytojų, toje b-vėje turinčių sąskaitas. Tikrasis skaičius tikriausiai būtų keliasdešimt kartų didesnis, bet prašymą rašant nebuvo stengta si reikala išpūsti.

Deja, ir šį prašymą nebuvo reaguota, ir jokio atsakymo iki šios dienos nesulaukta. Gal tai įvyko dėl b-vės pirm-kio pasikeitimo, o gal ir dėl paprasto ignoravimo, nes bendrovė jau yra smarkiai išaugusi, taip kad gali su lietuviams nebesiskaityti. Te ko girdėti, kad daugelis lietuvių, pagal šūkį "savi pasavus", pradėjo savas taupmenas perkelti kitur, kur rodomas prielankumas lietuviams.

E. Jasiūnas

• Mitybos specialistai tvirtina, kad 70-75 metų moterims reikia apie 2,000 kalorijų, o vyrams 2,300.

Jonas Tričys

Laivai pajūryje

TRUMPAI

— New Yorko skautai stovyklauja rugpjūčio 16-24 d. Resolute stovyklavietėje, Bolton, Mass.

— Aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko išvyko į Australiją. Jis aplankys su savo programomis visas lietuvių kolonijas. New Yorkan grįžta rugsėjo 2 dieną.

— American Artist meno žurnalas rugpjūčio laidoje plačiai aprašė dail. A. Algimino iš Ciceiro kūrybą ir jo gyvenimą okupuojamoje Lietuvoje ir Vokietijoje. Dail. Arturas Algiminas yra lektorium Chicago meno akademijoje.

— Dail. A. Petrikonio ir dr. J. Šalnos kūrybos paroda įvyks spalio 3-12 d. Jaunimo centre.

— Kompoz. Jeronimo Kačinskio kūrinio koncertas bus spalio 25 d. Marijos aukšt. mokykloje. Ruošia Lietuvių Fondas.

— Vitalis Žukauskas ir Vaiva R. Vebraitė dėsio lituanistinius dalykus Sacred Heart universitete, Bridgeport, Conn. Rudens semestras prasidės rugsėjo 3 d., registruotis rugsėjo 25-28 d. 6-9 val. vak. centrinėje raštinėje. Lituanistinis kursas bus antradieniais 7:15-10 val. vak.

— Zarasikių Klubu gegužinė įvyks rugpjūčio 17 d., sekmadienį, Vyčių salėje, 2455 W. 47 St. Pradžia 12 val. popiet. Bus skaitomi poezijos, užkandžių ir gėrimų, taip pat fantų šaltinis. So. Kiamas gros Kosto Venskiaus orkestras. Lietingą dieną iš sodelio keliama į salę. Visus kviečia pas zarasikius Klubu Valdyba. (Pr.)

JAUNIMAS SPORTUOJA

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos, sutrumpintai ŠALFASS, centro valdyba numato išleisti "Išsivijimo sporto istoriją 1944-1980". Norint šį uždavinį kuo plačiau ir išsamiau įvykdyti, kreipiamės į Vakarų Europoje, Kanadoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje gyvenančius sportininkus, sporto veteranus, sporto darbuotojus bei sporto mėgėjus ir prašome siųsti medžiagą, kuri apimtų 1944-1980 sportinę veiklą ir organizaciją.

Ypač pageidautina tiksliai sporto vietų metrika (įsteigimas, valdybų ar komitetų sudėtis, sportiniai pasiekimai, santykiai su visuomene, kitomis lietuvių organizacijomis ir svetimtaučiais ir t. t.). Prašome siųsti ir nuotraukas. Visi nuotraukose matomi asmenys turi būti išvardinti. Surinktą medžiagą iki 1980 spalio 1 siųsti šiais adresais:

Pranas Mickevičius, 4831 So. 23rd Street, Milwaukee, Wis. 53221, USA ir Sigita Krauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario M6S-4R5, Canada.

Pažymime, kad "Išsivijimo sporto istorijos 1944-1980" išleidimo laikas ir kokybė priklausys nuo mūsų visų glaudaus bendradarbiavimo.

ŠALFASS centro valdyba

• Dėl gyventojų prieauglio, nuo 1957 m. javų kiekis Kinijoje kiekvienam gyventojui vis mažėja. 1979 m. ten buvo priimta 315 milijonų tonų javų.

HAMILTON, Ont., Can.

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

J. ir M. Paukščiai padeda paruošti užkandžius SLA gegužinės metu.

Velionis A. Kalinauskas paaukojo savo brangiausią turtą — gyvybę už Lietuvos laisvę. Jis mirė mirė guldamas tyliai pasakė savo mamai: "Aš mirsiu, Mama, dovanok už viską". Jis mirė rugpjūčio 12 d.

Velionio A. Kalinausko motina prašė, kad leistų sūnaus palaikimą parvežti į Lietuvą, bet žiaurūs politrukai neleido. Pagaliau, kada velionio motina, atsisveikindama savo sūnų paskutinį kartą, norėjo jį pabučiuoti, tai žiaurūs politrukai jai ir to padaryti neleido.

Velionis A. Kalinauskas SLA 72-osios kuopos pastangomis yra įrašytas į istorijos lapą ir jo vardas įamžintas Kanados Lietuvių Fonde. Jei ne žiaurūs Lietuvos okupantai — rusai, A. Kalinauskas būtų ir šiandien gyvenęs.

Velionis A. Kalinauskas buvo jaunuolis. Gimė ir užaugo rusiškoje komunistinėje santvarkoje. Jis buvo patriotas ir galingos širdies jaunuolis, bet niekaip negalėjo pakęsti rusų žiaurių okupacijos ir iš jaunų dienų brandino savo širdyje neapykantą okupantui. Velionis susižavėjo Romo Kalantos auka — geriau mirti, negu būti okupanto vregu.

Kodėl tas jaunimas, nuvykęs į "Kapsuko" universitetą neva lietuvių kalbos pasimokinti, nepasako, kur yra tikroji priežastis, jei jaunuoliai, kovodami prieš Lietuvos okupantą, žudosi?

Okupuotoj Lietuvoj yra daug tokių jaunimo, kaip buvo R. Kalanta ir A. Kalinauskas. Tie jaunuoliai atvykęs iš Vakarų lietuvių į "Kapsuko" universitetą lietuvių kalbos pasimokinti, vadina okupanto tarnais, nes jie žino, kad tuose kursuose 75% laiko skiriama buvusios Nepriklausomos Lietuvos šmeižimui ir komunistinės ideologijos skiepijimui. Okupuotos Lietuvos patriotinis jaunimas Lietuvos okupanto tarnais vadina ir tuos tėvus, kurie siunčia savo vaikus į "Kapsuko" universitetą.

Tikiu, kad SLA 72-oji kuopa ir ateinančiais metais suruos gegužinę ir prisimins kitą Lietuvos laisvės kovotoją. Šių metų gegužinė buvo sėkminga. Tad iki sekančios SLA gegužinės kitais metais! J. Sarapnickas

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras būvis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDOGTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virs 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SALESMEN

to sell new & used cars. High paying job. Salary and commission. Must speak English. No experience necessary. Selling experience helpful. Will train right applicant.

Joe Perillo Pontiac

1111 W. Diversey

528-1111

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti į knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjų Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI. Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir safinagai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. 523-8775

GENERAL REMODELING • Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapols, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642. 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE one application holds comfortably up to 4 days

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užskent lėktuvų, traukinių, laivų kelių (cruiise), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciję visais kelionių reikalais.

• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas anksto — prieš 45-60 dienų.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nuleško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Elekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N.Y. 10001

307 W. 30th St.

Tel. (212) 543-2218

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-3757

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2787

V. VALANTINAS

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608